ποιοῦσι. μὴ γὰρ ἐν τῷ ἀδυνάτων ᾖ, πόλιν ἄ- A
ξιον εἶναι καλεῖν τὴν φύσει δοῦλον· αὐτάρ-
κης γὰρ ἡ πόλις, τὸ δ' δοῦλον οὐκ αὐτάρ-
κες. διόπερ ἐν τῇ πολιτείᾳ καμψῶς τοῦ-
το, οὐχ ἱκανῶς ὑπειρηκε. φησὶ γὰρ ὁ Σω-
κράτης ἐκ τεσσάρων τῶν αἰναγκαιοτά-
των πόλιν συγκεῖσθαι· λέγει δὴ τούτοις, ὑφαν-
τήν, καὶ γεωργὸν, καὶ σκυτοτόμον, οἰκοδό-
μον· πάλιν δὲ φησὶ δεῖσθαι, ὡς ἐκ αὐτάρ- B
κων τούτων, χαλκέα, καὶ τοῦ ὁμοίου τοῖς ἀ-
6 ναγκαίοις βοσκήσασιν· ἔτι δ', ἐμπορόν
τε καὶ κάπηλον καὶ ταῦτα πάντα γίνεται
πλήρωμα τῆς φαύλης πόλεως· ὡς τῶν ἀ-
ναγκαίων γε χάριν πᾶσαν πόλιν συνεστη-
σαν, ἀλλ' οὐ τὰ καλοῦ μᾶλλον· ἔσόν τε δεο-
μένῳ σκυτέων τε καὶ γεωργῶν. τὸ δὲ φαυλο-
πολεμοῦν οὐ φαυλότερον ὀνοσιδίωσι μέρος, φαν-
ὴ τῆς χώρας αὐξομένης καὶ τῶν πλησίον ἐ-
πιδρομῆς, εἰς πόλεμον καταστῶσιν. δηλὰ μὲν
καὶ ἐν τοῖς τέσσαρσι καὶ τοῖς ὑποσοισιοῦν κοινω-
νοῖς, ἀναγκαῖον εἶναί τινα τὸν ἀποδώσοντα καὶ
κρινοῦντα τὸ δίκαιον. εἴπερ οὖν καὶ ψυχὴ
αὐ τις θεῖν ζῴου μόριον μᾶλλον, ἢ σῶμα, καὶ
πόλεων τὰ τοιαῦτα μᾶλλον θετέον, τῷ εἰς τὴ-
αἰναγκαίαν χρῆσιν συντεινόντων, τὸ πολε-
μικὸν καὶ τὸ μετέχον δικαιοσύνης δικαστι-
κῆς· φρὸς δὲ τούτοις, τὸ βουλευόμενον. ὅπερ ὅτι
συνίστεσθαι πολιτικῆς ἔργον. καὶ ταῦτ' εἴτε κε-
χωρισμένως ὑπάρχει ποῖν, εἴτε τοῖς αὐτοῖς,
οὐδὲν διαφέρει φρὸς τὸν λόγον· καὶ γὰρ ὁπλο-
τεύειν καὶ γεωργεῖν συμβαίνει τοῖς αὐτοῖς
πολλάκις. ὥστε εἴπερ καὶ ταῦτα καὶ ἐκεῖνα θετέα
μόρια τῆς πόλεως, φανερὸν ὅτι τό γε ὁ-
πλιτικὸν αἰναγκαῖον ὅτι μόριον τῆς πόλεως. ἕ-
7 βδομον δὲ, τὸ πῶς οὐσίας λῆψιν ποιοῦν, ὃ κα-
λοῦσιν ὀλιγαρχίαν. ὄγδοον δὲ, τὸ δημιουργικὸν,
καὶ τὸ περὶ τὰς ἀρχὰς λειτουργοῦν· εἴπερ αἰεὶ
ἐρχόντων ἀδυνάτων εἶναι πόλιν. αἰναγκαῖον
οὖν εἶναί τινας τοῦ δυναμένοις ἀρχειν, καὶ
λειτουργοῦντας, ἢ συνεχῶς, ἢ κατὰ μέρος, τῇ
πόλει τοῦτο τὸ λειτουργίαν. λοιπὰ δὲ περὶ
ὧν τυγχάνομεν διωρικότες ἀρτίως, τὸ βου-
λευόμενον καὶ κρῖνον πρὸς τὸ δικαίων τοῖς
ἀμφισβητοῦσιν. εἴπερ οὖν ταῦτα, δεῖ γενέσθαι
τῆς πόλεσι καὶ καλῶς γίνεσθαι καὶ δικαίως, ἀ-
ναγκαῖον καὶ μετέχοντας εἶναί τινας ἀρετῆς
πολιτικῶν. τὰς ἐξῆς οὖν δῆλας δυνάμεις τοῖς
αὐτοῖς ὑπάρχειν ἐνδέχεσθαι δοκεῖ πολλοῖς, δεῖ δὲ
αὐτὸν εἶναι φρὸς πολεμοῦντας, καὶ γεωργοῦντας, καὶ λειτουργοῦντας καὶ βουλευομένοις τε καὶ κρίνοντας.

impossibile est enim vt quæ ciuitas vocari mereatur, sit natura serua. per se enim sufficiens ciuitas. seruus autem non per se sufficiens est. Quapropter in libris de Republica ornatè quidem hoc, sed non sufficienter dictum est à Socrate, inquit enim ex quatuor maximè necessariis ciuitatem constare. hos autem esse textorem, agricolam, coriarium, ædificatorem. rursus verò adiunxit, quasi illa non sufficiant, fabrum ferrarium & pistorem: & insuper negotiatorem, & numularium. & hæc omnia complent primam ciuitatem. Quasi verò ciuitas omnis necessariorum gratia sit constituta, ac non magis gratia honesti, & quasi æquè indigeat coriariis, & agricolis. propulsatores autem belli non primam facit partem, antequam aucta regione, ac vicinis coactis, ad bellum deueniatur. Atqui & in quatuor illis, & in quotcunque communicantibus, necessarium est esse aliquem, qui ius dicat, ac decernat. Siquidem ergo animam quis ponat animalis esse partem magis quàm corpus, & ciuitatum magis talia ponendum esse partes, quàm ea quæ pertinent ad necessarium vsum, propulsatores belli videlicet, ac iustitiæ iudiciariæ exhibitores, ac præterea consultores, quod est ciuilis prudentiæ opus. & hoc siue separatim existat quibusdam, siue eisdem, nihil refert ad hunc sermonem. nam & in armis esse, & agros colere, sæpe contingit eisdem. Quare si hæc & illa ponenda sunt ciuitatis esse partes, manifestum est quòd & propulsatores belli pars necessaria sunt ciuitatis. Septima pars est eorum, qui magna patrimonia habentes, reipublicæ onera sustinent, quos opulentos vocamus. Octaua, eorum qui publicam operam exhibent, & qui in magistratibus gerendis occupati existũt. ciuitas enim absque magistratibus esse non potest. necessarium igitur est, esse quosdam qui magistratus gerere valeant, & hoc munus sufferre vel perpetuò, vel ad tempus. Reliqua verò sunt illa, de quibus paulo antè determinauimus, in consulendo, & ius litiganti in ciuitate reddendo versari. Si igitur hæc ciuitatibus adesse oportet, rectéque fieri & iustè, necessarium est esse aliquos, qui virtutem habeant rerum ciuilium. Cæteras ergo potentias eisdem adesse posse videntur pluribus, ceu eosdem esse propulsatores belli, & agricolas, & artifices, & præterea consultores & iudicantes.